

**Toespraak van Prinses Máxima bij de uitreiking van de Appeltjes van Oranje,
Den Haag, 12 mei 2009**

Majesteit, Excellenties, Dames en heren,

Hartelijk welkom bij de zevende uitreiking van de Appeltjes van Oranje. De laatste twaalf dagen was het echt moeilijk om te denken aan een feestelijk moment, maar als ik zie wat u voor andere mensen betekent, dan ben ik heel blij dat we samen in Paleis Noordeinde zijn.

Ik wil natuurlijk mijn schoonmoeder, onze Koningin, hartelijk danken voor haar altijd genereuze gastvrijheid, dank u wel Majesteit.

De hoofdrolspelers van vandaag zitten hier voor me. U bent de reden dat we vandaag bij elkaar zijn. U staat straks in de schijnwerpers als winnaars van de Appeltjes van Oranje. En dat allemaal omdat u iets heel bijzonders heeft gepresteerd.

Zeven jaar alweer. En in al die jaren heb ik gemerkt dat wij zo vaak in abstracte termen praten over de grote vraagstukken: 'de armoede'. 'Het gebrek aan ontwikkelingskansen'. 'De sociale uitsluiting'. We denken vaak dat wij daar weinig aan kunnen doen. Het is allemaal zo groot, zo ongrijpbaar. Waar moet je beginnen? En wat je ook doet, het lijkt een druppel op een gloeiende plaat.

Maar wat ik ook heb ervaren in de afgelopen zeven jaar, is dat dit niet altijd zo is. Want die grote vraagstukken, beginnen vaak dicht bij huis. En worden daarmee behapbaar; net als de oplossingen.

Als ik projecten bezoek die door het Oranje Fonds worden gesteund, kom ik mensen tegen die niet willen geloven in het verhaal van druppels op een gloeiende plaat. Zij geloven in kracht en niet in onmacht.

Is het een druppel op een gloeiende plaat als iemand die al heel lang eenzaam is, weer opbloeit door het contact met anderen? Nee, dat is voor die persoon een wereld van verschil.

En al die kleine druppels samen kunnen zelfs een steen uithollen! Klein beginnen. Maar uiteindelijk samen een groot verschil maken. Dat is de filosofie van het Oranje Fonds.

Het Oranje Fonds wil goede projecten zichtbaar maken en verspreiden. Dat is iets wat ik zelf ook heel belangrijk vind.

Wij stimuleren juist dat goede en succesvolle ideeën zich kunnen verspreiden.

Een van de eerste voorbeelden waren de thuistaallessen voor vrouwen die heel weinig buiten de deur komen. Een paar groepen vrijwilligsters begonnen daarmee op een paar plaatsen in Nederland. Nu worden de lessen in dertig gemeenten gegeven. Nog steeds door vrijwilligsters, maar met steun van het Oranje Fonds op een professionele manier. Door het succes komt er ook een vervolg: taallessen voor vrouwen en voor mannen.

Een ander voorbeeld zijn de bekende maatjesprojecten. Het Oranje Fonds steunt organisaties bij het werven van vrijwilligers. Onze campagne leverde vorig jaar honderden nieuwe buddy's, maatjes en mentoren op.

In 2008 zijn we ook begonnen met het Oranje Fonds Groeiprogramma, een programma waar ik heel blij mee ben. Initiatiefnemers van succesvolle projecten worden geholpen om te starten in het hele land. Een uniek programma van een jaar met workshops, coaching en kennis overdracht, met kosteloze inzet van professionals van grote bedrijven. Natuurlijk steunt het Oranje Fonds ook met financiële middelen om de verspreiding echt te realiseren.

De eerste negentien sociale ondernemers hebben in december hun groeicertificaat gekregen. Mijn man en ik waren daarbij en we waren echt onder de indruk van deze mensen, hun projecten en hun ambitie.

Een aantal van deze projecten heb ik zelf bezocht. Een paar weken geleden was ik bij het Autismecafé, een organisatie voor en door ouders van kinderen met autisme. De initiatiefneemster vertelde mij dat zij al veel heeft geleerd in het groeiprogramma. Kennisoverdracht, over bijvoorbeeld financiën en communicatie. Maar voor haar was vooral van belang dat ze een netwerk heeft opgebouwd. Ik heb er veel vertrouwen in dat zij haar ambitie gaat realiseren, om de komende drie jaar twintig autismecafés over heel Nederland op te richten.

Natuurlijk proberen we ook het goede voorbeeld van de Appeltjes-winnaars uit te dragen. Neem de bezoekvrouwen in Zwolle, een van de winnaars van 2005. Zij hebben budget gekregen om hun aanpak in andere gemeenten toe te lichten en collega's in andere plaatsen te helpen een vergelijkbaar initiatief te nemen.

Dames en heren, ik hoop natuurlijk dat velen zich ook laten inspireren door de genomineerde projecten en de winnaars van vandaag.

De rode draad door veel projecten, is de wederkerigheid. Ze gaan uit van de gedachte dat iedereen de ander iets te bieden heeft. Dat kan van alles zijn. Levenservaring. Fysieke kracht. Tijd. Creativiteit. Kennis. Aandacht. Gezelligheid. Talent.

En die wederkerigheid is bij veel initiatieven de basis van het succes. "Het is leuk om te doen en ik krijg er ook heel veel voor terug." Dat hoor ik steeds weer van vrijwilligers en andere betrokkenen.

Net als vorig jaar komt één van de drie winnaars van vandaag uit het Caraïbisch deel van ons Koninkrijk. Ik heb het over Stichting Project op Bonaire. U zet zich in voor jongeren met grote gedragsproblemen. Jonge mensen die alleen met een zéér intensieve begeleiding te helpen zijn. U slaagt erin hen weer op het goede spoor te krijgen en hen enthousiast te maken om te werken aan hun toekomst. Ik weet uit de eerste hand met hoeveel liefde en gedrevenheid u uw werk doet. Niemand minder dan onze Koningin is immers al bij u op bezoek geweest.

Onze tweede winnaar is het project Levensboeken van de stichting HOF in Den Haag. Vrijwilligers luisteren naar het levensverhaal van ouderen en zij maken samen een boek. De ouderen blijken zich gewaardeerd en meer betrokken te voelen bij de maatschappij. De vrijwilligers voelen zich niet alleen nuttig en betrokken bij de ouderen maar ook verrijkt door al die verhalen. Weer een voorbeeld van wederkerigheid. Ook scholen gebruiken deze boeken en dat is heel mooi omdat het verschillende generaties samenbrengt. Interessant van dit project is dat het heel systematisch is opgezet en uitgevoerd. Vanwege het succes wordt gewerkt aan verspreiding en uitbreiding naar nieuwe doelgroepen, zoals eerste generatie immigranten.

En dan onze derde winnaar: de Ruilwinkel in Goes. Bijzonder is dat bij u naast spullen ook diensten kunnen worden geruild. Op internet kwam ik een interview tegen met een van de vrijwilligers die bij u werkt. Die vertelde dat met name tuinonderhoud een veelgevraagde dienst is. Vooral alleenstaande vrouwen zouden daar interesse in hebben... Hoe het ook zij, uw Ruilwinkel is uitgegroeid tot een populaire en gezellige ontmoetingsplaats voor mensen in Goes en omstreken.

Drie winnaars van een geldbedrag en een Appeltje van Oranje. Zoals u al weet is één Appeltje een klein beetje groter dan de andere. En het heeft een extra blaadje.

De grote Appel gaat naar de mensen die met weinig middelen een succesvol en goed te kopiëren project hebben gerealiseerd.

De grote Appel gaat naar de mensen van het Project Levensboeken in Den Haag.

Gefeliciteerd allemaal. We zijn heel trots op u.

Ik hoop dat u allen nog lang met veel plezier en succes door gaat en dat nog veel druppels de steen verder zullen uithollen.

Dank u wel.